

2020-09-25

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 20-4596

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till regeländringar på grund av EU:s bankpaket

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i ett antal föreskrifter för att anpassa dem till EU:s så kallade bankpaket. Genom ändringarna införs de delar av kapitaltäckningsdirektivet som myndigheten väntas få bemyndigande att införa i föreskrifter. Vissa ändringar görs också för att komplettera tillsynsförordningen, som är direkt tillämplig i Sverige, i frågor där medlemsstaterna eller behöriga myndigheter har en valmöjlighet. De föreslagna ändringarna omfattar totalt cirka 170 institut.

Ändringar föreslås i följande föreskrifter:

- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar (tillsynsföreskrifterna)
- Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut och värdepappersbolag (ersättningsföreskrifterna)
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna)
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:4) om hantering av operativa risker (föreskrifterna om operativa risker).

Finansinspektionen föreslår även nya föreskrifter och allmänna råd om skyldighet för kreditinstitut som driver verksamhet genom filial i Sverige och som har sitt huvudkontor i ett tredjeland att rapportera vissa uppgifter.

Ändringarna som görs med anledning av kapitaltäckningsdirektivet berör bland annat ersättningar, filialrapportering och systemriskbuffertar. De nationella valen i tillsynsförordningen rör exempelvis frågor om likviditetsundergrupper och offentliggörande av information.

Föreskriftsförslaget kompletterar regeringens lagförslag i lagrådsremissen ”Ändringar i regelverket om kapitaltäckning”. Finansinspektionen strävar efter att de föreskriftsändringar som genomför kapitaltäckningsdirektivet ska träda i kraft samma dag som lagändringarna. Föreskrifterna som kompletterar tillsynsförordningen föreslås träda i kraft den 28 juni 2021.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	4
1.3	Regleringsalternativ	12
1.4	Rättsliga förutsättningar	12
1.5	Ärendets beredning	13
1.6	Ikraftträdande	13
2	Motivering och överväganden.....	14
2.1	Förslag som grundar sig på ändringar i kapitaltäckningsdirektivet	14
2.2	Ändringar till följd av ändringar i tillsynsförordningen	22
2.3	Övriga ändringar	29
3	Förslagets konsekvenser.....	29
3.1	Ändringar till följd av ändringar i kapitaltäckningsdirektivet	30
3.2	Ändringar till följd av ändringar i tillsynsförordningen	36
3.3	Övriga ändringar	39

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Mot bakgrund av EU:s så kallade bankpaket föreslår Finansinspektionen ändringar i följande föreskrifter:

- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar (tillsynsföreskrifterna),
- Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut och värdepappersbolag (ersättningsföreskrifterna),
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna), och
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:4) om hantering av operativa risker (föreskrifterna om operativa risker).

Finansinspektionen föreslår även nya föreskrifter och allmänna råd om skyldighet för kreditinstitut som driver verksamhet genom filial i Sverige och som har sitt huvudkontor i ett tredjeland att rapportera vissa uppgifter.

Syftet med förslagen är att genomföra de bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag (kapitaltäckningsdirektivet) som Finansinspektionen förväntas få bemyndigande att införa i föreskrifter, och att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) med bestämmelser i frågor där medlemsstater eller behöriga myndigheter har en valmöjlighet. Finansinspektionen är enligt tillsynsförordningen behörig myndighet i Sverige.

Finansinspektionen anser att det även finns ett behov av att upphäva Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2000:10) om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Kapitaltäckningsregelverket syftar till att säkerställa att företagen har tillräckligt med kapital och tillräcklig likviditet för att möta de risker som verksamheten är exponerad mot. I regelverket finns det även krav på att företagen ska ha interna regler, rutiner och processer för att säkra en god styrning, riskhantering och kontroll. Det finns också krav på att företagen ska offentliggöra information för att ge marknadsaktörer tillgång till information om företagets risker och finansiella ställning.

EU-kommissionen publicerade i slutet av 2016 förslag till ändringar i tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet som (tillsammans med

förslag på ändringar i det s.k. krishanteringsdirektivet¹ och förordningen för bankunionens resolutionsmyndighet) kallas för bankpaketet. Bankpaketet antogs av EU-rådet i maj 2019².

Ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet kommer till stora delar att genomföras i svensk lag. I lagrådsremissen "Ändringar i regelverket om kapitaltäckning" (lagrådsremissen) föreslås dock att mer detaljerade bestämmelser införs genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Föreskriftsarbetet löper parallellt med lagstiftningsarbetet för att kunna möjliggöra att de föreskriftsändringar som genomför kapitaltäckningsdirektivet träder i kraft samma dag som lagändringarna.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

1.2.1 Ändringar i kapitaltäckningsdirektivet

Filialrapportering

Genom ändringarna av kapitaltäckningsdirektivet har en ny punkt, 1a, tagits in i artikel 47. Den specificerar vilken information som filialer till kreditinstitut med huvudkontor i ett tredjeland (tredjelandsfilialer) ska rapportera till de behöriga myndigheterna. Myndigheterna har enligt samma bestämmelse rätt att kräva att tredjelandsfilialer ska rapportera in ytterligare information som de anser är nödvändiga för att kunna övervaka filialernas verksamhet på ett heltäckande sätt. Informationen ska enligt artikel 47.1a lämnas åtminstone en gång per år.

Kapitaltäckningsdirektivet saknar i dag bestämmelser om skyldigheter för tredjelandsfilialer att rapportera uppgifter till behöriga myndigheter. Det framgår av artikel 47 endast att medlemsstaterna inte får tillämpa bestämmelser som medför att tredjelandsfilialer ges en förmånligare behandling än filialer till kreditinstitut med huvudkontor inom unionen. I Sverige finns för närvarande två föreskrifter om rapporteringsskyldighet som även berör tredjelandsfilialer. Det handlar om Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:14) om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/876 av den 20 maj 2019 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller bruttosoliditetsgrad, stabil nettofinansieringskvot, krav för kapitalbas och kvalificerade skulder, motpartsrisk, marknadsrisk, exponeringar mot centrala motparter, exponeringar mot företag för kollektiva investeringar, stora exponeringar, rapporteringskrav och krav på offentliggörande av information, samt av förordning (EU) nr 648/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/878 av den 20 maj 2019 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller undantagna enheter, finansiella holdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, ersättning, tillsynsåtgärder och tillsynsbefogenheter och kapitalbevarande åtgärder.

Systemriskbuffert

Det anges i 9 kap. 5 § tillsynsföreskrifterna att när ett företag beräknar ett viktat systemriskbuffertvärde ska det tillämpa samma beräkningsmetod som gäller för det institutsspecifika kontracykliska buffertvärdet enligt 9 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna. Genom en ändring av artikel 133.2 i kapitäläckningsdirektivet införs en ny metod för beräkning av systemriskbufferten.

Systemriskbufferten kan gälla alla eller vissa exponeringar. I artikel 133.5 i kapitäläckningsdirektivet införs en specificering av vilka sektorexponeringar en systemriskbuffert får gälla. Med sektorexponeringar avses exponeringar mot en viss typ av motparter eller objekt. I direktivet anges fyra typer av sektorexponeringar; hushållsexponeringar mot fysiska personer som är säkrade genom bostadsfastigheter, exponeringar mot juridiska personer som är säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter, exponeringar mot juridiska personer utom de som är säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter samt exponeringar mot fysiska personer utom de som är säkrade genom bostadsfastigheter.

Högsta förfogandebelopp som avser det kombinerade buffertkravet

Ett företag som inte uppfyller det kombinerade buffertkravet ska enligt 8 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen) rapportera ett högsta förfogandebelopp som avser det kombinerade buffertkravet till Finansinspektionen. Genom bankpaketet har det skett en ändring när det gäller det överskott som enligt artikel 141.5 a och b i kapitäläckningsdirektivet ska räknas med i det högsta förfogandebeloppet. Ändringen innebär att överskottet ska bestå av nettobeloppet efter vinstutdelning eller betalningar som är resultatet av de åtgärder som avses i artikel 141.2 (utdelning, bonusbetalning, betalning av kupong på primärkapitaltillskottsinstrument), i stället för det överskott som genererats efter det senaste beslutet om vinstutdelning eller åtgärder enligt artikel 141.2. Artikel 141.6 har förtydligats på så sätt att den även hänvisar till kapitalbaskraven i artikel 92.1 a och b i tillsynsförordningen vid beräkning av det högsta förfogandebeloppet.

Högsta förfogandebelopp som avser kravet på bruttosoliditetbuffert

Genom bankpaketet införs de nya bestämmelser i artiklarna 141b, 141c och 142 i kapitäläckningsdirektivet som rör situationen när ett företag inte uppfyller kravet på en bruttosoliditetsbuffert. I de nya bestämmelserna anges det bland annat hur det högsta förfogandebeloppet ska beräknas, vad en kapitalkonserveringsplan ska innehålla och vad en underrättelse om ett företags avsikt att vidta en värdeöverföring till Finansinspektionen ska innehålla.

Tillägg av uppdragsavtal i riktlinjer och processer för operativa risker

I artikel 85 i kapitäläckningsdirektivet införs ett tillägg som innebär att de riktlinjer och processer som instituten ska tillämpa för att utvärdera och hantera exponeringen av operativa risker även ska omfatta risker som följer av utkontraktering.

I 6 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) anges att ett kreditinstitut ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Föreskrifterna om operativa risker och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut innehåller regler för styrning och intern kontroll av risker i samband med utkontraktering. I dessa föreskrifter används begreppet uppdragsavtal i stället för utkontraktering.

Europeiska bankmyndigheten (EBA) har meddelat riktlinjer för utkontraktering (EBA/GL/2019/02).

Ersättning till anställda

I artikel 74 i kapitaltäckningsdirektivet finns grundläggande bestämmelser om företagsstyrning, vilket bland annat omfattar krav på att ha en ersättningspolicy och en ersättningspraxis som är förenliga med och främjar en sund och effektiv riskhantering. I artiklarna 92–94 i samma direktiv finns närmare bestämmelser om ersättningspolicyn och rörlig ersättning. Genom ändringar i direktivet införs nu krav på att företagets ersättningspraxis och ersättningspolicy ska vara könsneutral.

I artiklarna 92–94 i kapitaltäckningsdirektivet finns bestämmelser om ersättning till personalkategorier vars yrkesutövning har väsentlig inverkan på ett företags riskprofil (ofta kallade risktagare). I artikel 92.2 finns en övergripande bestämmelse om vilka personalkategorier som ska anses vara risktagare. EU kommissionen har i den delegerade förordningen (EU) nr 604/2014 föreskrivit om kvalitativa och kvantitativa kriterier för att fastställa personalkategorier vars yrkesutövning har väsentlig inverkan på ett företags riskprofil. Det är företagen som har till uppgift att identifiera sina anställda som är att betrakta som risktagare.

Bestämmelsen i artikel 92 i kapitaltäckningsdirektivet om vilka personalkategorier som ska anses vara risktagare har nu ändrats. I den nya lydelsen av artikel 92.2 nämns inte längre olika typer av personalkategorier. De personalkategorier som ska betraktas som risktagare framgår nu i stället av en ny punkt i artikel 92. Enligt artikel 92.3 ska de personalkategorier vars yrkesutövning har väsentlig inverkan på företagets riskprofil omfatta åtminstone alla medlemmar i ledningsorganet och den verkställande ledningen samt anställda med ledningsansvar för företagets kontrollfunktioner eller väsentliga affärsenheter.

En anställd som har rätt till en betydande ersättning för det närmast föregående räkenskapsåret ska också anses vara risktagare under förutsättning att

1. hans eller hennes ersättning är lika med eller är högre än 500 000 euro och lika med eller är högre än den genomsnittliga ersättningen till medlemmarna av institutets ledningsorgan och verkställande ledning, samt
2. han eller hon arbetar inom en väsentlig affärsenhet och tjänsten är sådan att den har en betydande inverkan på den berörda affärsenhetens riskprofil.

EBA har den 18 juni 2020 publicerat ett förslag till ändring av den tekniska standard som ligger till grund för den delegerade förordningen (EU) nr 604/2014 (EBA/RTS/2020/05).

Finansinspektionen har i 1 kap. 4 § ersättningsföreskrifterna definierat anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil.

Genom bankpaketet införs även bestämmelser i artikel 94 i kapitaltäckningsdirektivet som förlänger den tid som rörlig ersättning ska skjutas upp. Genom ändringarna ska vissa mindre institut och anställda med rörlig ersättning om högst 50 000 euro undantas från kraven på att en viss del av den rörliga ersättningen ska skjutas upp och bestå av aktier eller andra finansiella instrument. Medlemsstaterna ges viss möjlighet att justera kretsen av företag som ska omfattas av undantagen och att besluta att vissa anställda inte ska omfattas av undantagsbestämmelsen.

EBA har tagit fram riktlinjer för en sund ersättningspolicy enligt artiklarna 74.3 och 75.2 i direktivet och upplysningar enligt artikel 450 i tillsynsförordningen (EBA/GL/2015/22). EBA arbetar nu med att uppdatera dessa riktlinjer med anledning av ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet. EBA kommer vidare att ta fram riktlinjer för en könsneutral ersättningspolicy.

Enligt 6 kap. 2 § första stycket LBF ska ett kreditinstitut identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Företaget ska se till att det har en tillfredsställande intern kontroll.

I ersättningsföreskrifterna finns bestämmelser om hur företagen ska mäta, styra, rapportera och kontrollera de risker som ersättningssystem kan medföra. Av ersättningsföreskrifterna framgår bland annat att företag ska ha en ersättningspolicy och de krav som ska gälla för denna. I ersättningsföreskrifterna finns även detaljerade bestämmelser om ersättningspolicy och rörlig ersättning.

I artikel 157 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastställs principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete eller likvärdigt arbete.

Innehållet i en ansökan om godkännande av finansiella och blandade finansiella holdingföretag

I tillsynsförordningen finns bestämmelser om så kallade konsoliderade situationer. Finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag (nedan holdingföretag) kan vara moderföretag i en konsoliderad situation. Genom de ändringar i kapitaltäckningsdirektivet som görs genom bankpaketet, införs ett särskilt förfarande för godkännande av holdingföretag. I artikel 21a.3 i kapitaltäckningsdirektivet anges vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att ett godkännande ska ges. Holdingföretag kan om vissa villkor är uppfyllda undantas från kravet på godkännande. Av artikel 21a.2 i kapitaltäckningsdirektivet anges vilka uppgifter som en ansökan om godkännande ska innehålla.

Innehållet i en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse

I artikel 10 i kapitaltäckningsdirektivet finns en bestämmelse som anger att medlemsstaterna ska kräva att det till varje ansökan om auktorisation fogas en verksamhetsplan i vilken den tilltänkta verksamhetsinriktningen anges och kreditinstitutets organisationsstruktur beskrivs. Genom ett tillägg i artikel 10.1 ställs nu krav på att en verksamhetsplan ska innehålla uppgifter om moderföretag, finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag inom gruppen. En ansökan ska även innehålla en beskrivning av de styrningsformer, processer och metoder som avses i artikel 74.1.

Enligt 2 kap. 2 § 1 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse ska det, tillsammans med en ansökan om tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse, ges in en plan för den planerade verksamheten (verksamhetsplan). Finansinspektionen har meddelat allmänna råd om vad en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse bör innehålla, Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:50) om ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse.

EBA har i enlighet med artikel 8 i kapitaltäckningsdirektivet utarbetat förslag till tekniska standarder för att specificera vilka uppgifter som en ansökan om auktorisation av kreditinstitut ska innehålla (EBA/RTS/2017/08 och EBA/ITS/2017/05). EBA har överlämnat förslagen till EU kommissionen. Det är för närvarande oklart om och när kommissionen kommer att meddela en delegerad förordning eller en genomförandeförordning i enlighet med förslagen.

1.2.2 Ändringar till följd av ändringar i tillsynsförordningen

Likviditetsundergrupper

I artikel 413 i tillsynsförordningen införs ett krav på att företagen ska ha tillgång till stabil finansiering (NSFR). NSFR-kravet ska enligt huvudregeln i förordningen tillämpas både på individuell nivå och på gruppnivå. Enligt artikel 8 i tillsynsförordningen får behöriga myndigheter avstå från att tillämpa bestämmelserna i del 6 i samma förordning på ett företag eller några av dess dotterföretag inom Europeiska unionen och utöva tillsyn över dem som en enda likviditetsundergrupp.

I dag finns det ingen motsvarighet i svensk rätt till NSFR-krav eller det undantag som kan tillämpas för att följa reglerna på undergruppsnivå i stället för på individuell nivå. Det finns dock ett undantag för att tillämpa likviditetstäckningskrav på undergruppsnivå. Finansinspektionen har i 6 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna infört föreskrifter där det framgår villkor för när ett sådant undantag kan tillämpas.

Stora exponeringar

Bestämmelser om stora exponeringar finns i artiklarna 387–403 i tillsynsförordningen. Enligt artikel 400.2 i förordningen får behöriga myndigheter helt eller delvis undanta vissa exponeringar från tillämpningen av gränsen för stora exponeringar i artikel 395. Genom ändringar i tillsynsförordningen ges nu behöriga myndigheter rätt att undanta ytterligare

exponeringar. Det är fråga om exponeringar gentemot kvalificerade innehav (artikel 400.2 c), exponeringar i form av säkerheter eller garantier för bostadslån (artikel 400.2 k), och exponeringar i form av garantier för statsstödda exportkrediter (artikel 400.2 l).

Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om stora exponeringar. Dessa finns i 5 kap. tillsynsföreskrifterna.

Undantag från krav på att offentliggöra information om motparts kreditrisk

I artikel 439 i tillsynsförordningen anges att ett företag ska offentliggöra information om sina exponeringar för den motparts kreditrisk som avses i del tre avdelning två kapitel sex.

Genom ett tillägg till artikel 439 införs nu en möjlighet för behöriga myndigheter att undanta ett företag från kraven på att offentliggöra viss information om offentliggörandet skulle kunna avslöja att företaget har tagit emot akut likviditetsstöd i form av säkerhetsswappar från en centralbank.

Offentliggöra information enligt principer om proportionalitet

I del åtta i tillsynsförordningen finns bestämmelser om företagens upplysningsplikt och i artikel 433 anges att offentliggörandet av information ska ske minst varje år. Kapitäläckningsdirektivet anger i artikel 106.1 a att medlemsstaterna ska ge den behöriga myndigheten befogenhet att kräva att företagen offentliggör informationen mer än en gång per år.

Finansinspektionen har utnyttjat denna befogenhet i tillsynsföreskrifterna och infört bestämmelser om att företag ska offentliggöra viss information en gång per kvartal (8 kap. 4–8 §§). I föreskrifterna finns även en bestämmelse om att företag ska offentliggöra det internt bedömda kapitalbehovet.

Bestämmelser om att offentliggöra information om kapitäläckning finns även i redovisningsföreskrifterna och i EBA:s riktlinjer om offentliggörande³.

Genom ändringar i tillsynsförordningen sänks nu kraven för mindre företag när det gäller omfattningen av det som ska offentliggöras. Företag kommer att delas in i kategorierna ”stort institut”, ”litet och icke-komplext institut” och ”övriga institut” (artikel 4.1.145 och 146 i tillsynsförordningen). Indelningen baseras på storleken av företagets totala tillgångar, om företaget är föremål för resolutionsplanering, om företaget har tillstånd för interna modeller och storleken på dess handelslager. Indelningen, i kombination med om företaget är noterat eller inte, avgör med vilken frekvens och omfattning det ska offentliggöra den information som anges i del åtta i tillsynsförordningen.

Ett av kriterierna för att få klassas som ett litet och icke-komplext institut är enligt artikel 4.1.145 b att värdet på företagets totala tillgångar under de fyra år som föregår den aktuella årliga rapporteringsperioden i genomsnitt varit lika med eller lägre än fem miljarder euro. Detta tröskelvärde har medlemsstaterna möjligheten att sänka. Enligt artikel 4.1.145 i tillsynsförordningen har den behöriga myndigheten även möjlighet att besluta att ett företag inte ska

³ Riktlinjer för upplysningskrav i del åtta i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/11)

betraktas som litet och icke-komplex på grundval av en analys av företagets storlek, sammankopplingar, komplexitet eller riskprofil.

Enligt artikel 106 i kapitaltäckningsdirektivet ska behöriga myndigheter ha rätt att kräva att företagen offentliggör kapitaltäckningsinformation enligt del åtta i tillsynsförordningen mer än en gång per år och sätta tidsfrister för offentliggörandet. Denna befogenhet har inte ändrats genom de ändringar i kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen som görs genom bankpaketet.

Underrättelser enligt artikel 26.3 i tillsynsförordningen

I 3 kap. 5 § tillsynsföreskrifterna finns en anmälningsskyldighet som gäller vid emissioner av kapitalinstrument. Anmälningsskyldigheten omfattar, enligt 3 kap. 5 § tredje stycket, inte emissioner av instrument som omfattas av tillståndsskyldighet enligt artikel 26.3 i tillsynsförordningen.

Genom bankpaketet har artikel 26.3 ändrats i den del bestämmelsen avser emission av kärnprimärkapitalinstrument. Ett företag som har fått tillstånd att klassificera ett instrument som kärnprimärkapitalinstrument behöver, om vissa villkor är uppfyllda, inte ansöka om nytt tillstånd för efterföljande emissioner. Ett företag som inte behöver ansöka om nytt tillstånd ska dock ge in en underrättelse till behörig myndighet.

Riskvikt för kommersiella fastigheter

Enligt artikel 126 i tillsynsförordningen får ett företag använda riskvikten 50 procent för exponeringar som är säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter. Behöriga myndigheter kan enligt artikel 124.2 i tillsynsförordningen fastställa en högre riskvikt än 50 procent för denna typ av exponeringar. Ett sådant beslut ska grundas på en bedömning av den finansiella stabiliteten. Enligt artikel 124.2 i tillsynsförordningen ska behörig myndighet minst en gång per år bland annat bedöma om riskvikten på 50 procent för exponeringar säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter enligt artikel 126 är korrekt. Bedömningen ska baseras på erfarenheter av förluster och den framtida utvecklingen på marknaden.

Finansinspektionen har i 4 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna föreskrivit att företagen när de tillämpar artiklarna 126.1 och 126.2 d ska använda en riskvikt på 100 procent för exponeringar som är säkerställda med panträtt i kommersiell fastighet när den säkrade fastigheten finns i Sverige eller i tredje land. Denna bestämmelse i tillsynsföreskrifterna grundas på överväganden om finansiell stabilitet och konsekvensen av om riskvikten skulle sänkas till 50 procent.

Genom en ändring av artikel 124.2 i tillsynsförordningen ändras förutsättningarna för behöriga myndigheter att ändra riskvikten för bland annat exponeringar säkrade med panträtt i kommersiella fastigheter. Ett beslut om en höjning av riskvikten kommer framöver inte att kunna grundas på enbart bedömningar av den finansiella stabiliteten. Den behöriga myndigheten måste först dra slutsatsen att riskvikten 50 procent inte på ett lämpligt sätt återspeglar de faktiska riskerna i förhållande till ett eller flera fastighetssegment som är säkrade genom panträtt i fastigheter. Därefter ska myndigheten bedöma om

riskviktens olämplighet skulle kunna påverka den finansiella stabiliteten negativt.

Genomförandet av den andra delen av Basel 3-överenskommelsen⁴⁵ ska förhandlas inom EU under de kommande åren och kommer att leda till ändringar som rör schablonmetoden och ett schablongolv för företag som använder interna modeller. Det finns dock inget förslag ännu på hur dessa ändringar ska genomföras inom EU.

Offentliggöra information om kapitalbaskrav och kapitalbas

I tillsynsförordningen regleras vilken information företagen ska offentliggöra om sin kapitalisering. Det finns också regler om offentliggörande i 8 kap. tillsynsföreskrifterna och i 6 och 8 kap. redovisningsföreskrifterna. Reglerna anger i detalj vilka uppgifter som företagen ska offentliggöra. Bland dessa kan riskvägt exponeringsbelopp, kapitalbas och internt bedömt kapitalbehov nämnas.

Av artikel 431.3 i tillsynsförordningen framgår att den information som offentliggörs ska ge en heltäckande bild av institutets riskprofil. Vidare föreskrivs i artikel 432.1 i tillsynsförordningen att ingen information ska utelämnas om den kan anses väsentlig för den som ska fatta ekonomiska beslut baserade på den information som offentliggörs.

EBA har utfärdat riktlinjer⁶ för de krav som anges i artiklarna 431 och 432 i tillsynsförordningen.

I juni 2019 infördes allmänna råd i tillsynsföreskrifterna som syftar till att vägleda företagen om hur Finansinspektionen anser att kraven i artikel 431.3 i tillsynsförordningen bör uppfyllas. De allmänna råden innehåller bland annat råd om hur de så kallade pelare 2-kraven bör presenteras. Genom bankpaketet ändras de regler i kapitaltäckningsdirektivet som handlar om pelare 2.

1.2.3 Övriga ändringar

Allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker

Finansinspektionens allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag innehåller allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll som avser marknadsrisker. Det finns numera regler om styrning, riskhantering och kontroll i både LBF och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Bestämmelser liknande de råd som finns i de allmänna råden om hantering av marknads- och likviditetsrisker finns även i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om

⁴ Basel III: Finalising post-crisis reforms, December 2017.

⁵ Den andra delen av Basel 3-överenskommelsen slutfördes i december 2017 genom en överenskommelse om att stärka, harmonisera och göra riskmätningen av tillgångarna mer jämförbar både mellan olika beräkningsmetoder och mellan olika jurisdiktioner.

⁶ Riktlinjer om väsentlighet, företagshemligheter, konfidentiell information och upplysningsfrekvens enligt artiklarna 432.1, 432.2 och 433 i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2014/14) och riktlinjer för upplysningskrav i del åtta i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/11).

styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut samt till viss del i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse. Det finns även ett detaljerat regelverk som behandlar hantering av marknadsrisk i tillsynsförordningen. De delar av tillsynsförordningen som reglerar marknadsrisk kommer att uppdateras i samband med genomförandet av den andra delen av Basel 3-överenskommelsen.

1.3 Regleringsalternativ

För att ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet ska anses vara genomförda i svensk rätt fullt ut, krävs det att Finansinspektionen utfärdar bindande föreskrifter. Detta krävs även för att kunna komplettera tillsynsförordningen på det sätt som behövs. Det saknas därmed alternativa sätt för att anpassa regleringen med anledning av de ändringar som nu görs i dessa rättsakter.

Som framgår ovan finns i dag allmänna råd om hur Finansinspektionen anser att ett företag bör uppfylla kraven på heltäckande bild i artikel 431.3 i tillsynsförordningen. Vad som är en heltäckande bild kan variera mellan olika företag eftersom företagets affärsmodeller och därmed risker kan skilja sig åt. Av denna anledning bedömer Finansinspektionen att det inte är lämpligt att bestämma i bindande föreskrifter hur informationen om en underrättelse om skillnaden mellan lämpliga kapitalbasnivåer enligt 2 kap. 1 c § lagen (2014:968) särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och kapitalbaskraven enligt tillsynsförordningen, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (av Finansinspektionen även kallad pelare 2-vägledning) ska presenteras. Myndigheten föreslår därför att vägledning om detta i stället ges genom allmänna råd.

1.4 Rättsliga förutsättningar

I 5 kap. 2 § 1 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse anges att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om innehållet i en sådan verksamhetsplan som ska biläggas en ansökan om tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse.

Av 5 kap. 2 § 5 förordningen om bank- och finansieringsrörelse och 6 kap. 1 § 9 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden framgår det att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om bolagsstyrning, riskhantering och ersättning.

Enligt 5 kap. 2 § 17 förordningen om bank- och finansieringsrörelse får Finansinspektionen meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett utländskt kreditinstitut som har inrättat filial i Sverige ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet. Av samma bestämmelse följer att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet vid emissioner av kapitalinstrument.

Enligt 16 § 1, 4, 6 och 14 förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar får Finansinspektionen meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om offentliggörande av information,

exponeringar i fastigheter, likviditetskrav och om konsolidering av de gruppbaseade kraven.

I 18 § 10 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar anges att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur det högsta förfogandebeloppet enligt 8 kap. 1 § buffertlagen ska beräknas.

Av 18 § 2 och 3 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar framgår att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om de principer som ett företag ska beakta när det fastställer och graderar systemriskbufferten och fastställer geografisk tillhörighet hos exponeringar som avser systemriskbufferten samt hur de geografiska systemriskbuffertkraven ska sammanvägas.

Enligt 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar får Finansinspektionen meddela verkställighetsföreskrifter om vad ansökningar enligt lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska innehålla och vilka handlingar som samtidigt ska ges in till inspektionen.

I lagrådsremissen föreslås att det i buffertlagen införs bestämmelser om en bruttosoliditetsbuffert. Det föreslås även att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter som rör kravet på en bruttosoliditetsbuffert. Det är fråga om föreskrifter om hur det högsta förfogandebeloppet ska beräknas, de krav som en kapitalkonserveringsplan ska uppfylla och underrättelseskyldigheten inför vissa värdeöverföringar. Vidare föreslås att bemyndiganden införs i 10 kap. 1 § 10–12 buffertlagen.

1.5 Ärendets beredning

Finansinspektionen påbörjade under vintern 2019/2020 arbetet med att ta fram förslag till ändringar av ett antal föreskrifter. En extern referensgrupp kontaktades under våren 2020 för att möjliggöra en diskussion om de nya bestämmelserna i tillsynsförordningen där medlemsstat eller behörig myndighet har en valmöjlighet om eller hur en viss regel ska införas. Kontakten med den externa referensgruppen har varit relativt begränsad då behovet av att diskutera de kommande ändringarna har varit litet.

1.6 Ikraftträdande

Ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet ska antas i medlemsländerna senast den 28 december 2020 och till stora delar tillämpas från och med den 29 december 2020. Regler om hur högsta förfogandebelopp i förhållande till bruttosoliditetsbuffert ska beräknas, ska enligt direktivet tillämpas från och med den 1 januari 2023.

Finansinspektionens föreskriftsförslag kompletterar de lagförslag som finns i lagrådsremissen. Myndigheten strävar efter att de föreskriftsändringar som genomför ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet ska träda i kraft samma dag som lagändringarna.

Ändringarna i tillsynsförordningen har redan trätt i kraft, men flera av ändringarna ska tillämpas först från och med den 28 juni 2021. Ändringarna i föreskrifterna som föranleds av ändringar i tillsynsförordningen föreslås därför träda i kraft den 28 juni 2021.

Finansinspektionen kommer att informera om föreskriftsändringarna och de nya föreskrifterna på myndighetens webbplats när de har beslutats. Inspektionen kommer även om det behövs att hålla någon form av informationsmöte, som branschföreträdare och andra intresserade bjuds in till.

2 Motivering och överväganden

2.1 Förslag som grundar sig på ändringar i kapitaltäckningsdirektivet

2.1.1 Filialrapportering

Finansinspektionen föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om vilka uppgifter som kreditinstitut som driver verksamhet genom filialer i Sverige och som har sitt huvudkontor i ett tredjeland ska rapportera till myndigheten.

Målet med de föreslagna föreskrifterna är att genomföra artikel 47.1a i kapitaltäckningsdirektivet och därmed säkerställa att Finansinspektionen får in uppgifter om filialernas verksamhet i Sverige.

För att kunna värna den finansiella stabiliteten behöver Finansinspektionen få tillgång till finansiella uppgifter från kreditinstitut med verksamhet i Sverige. Kreditinstitut med huvudkontor i Sverige är därför skyldiga att regelbundet rapportera in uppgifter till myndigheten. Kreditinstitut som driver verksamhet genom filial i Sverige och som har sitt huvudkontor i ett tredjeland har emellertid i dag inte motsvarande skyldighet, vilket begränsar möjligheterna för Finansinspektionen att utföra sitt uppdrag att utöva riskbaserad tillsyn över dessa filialer.

Genom bankpaketet har ett tillägg gjorts i artikel 47.1a i kapitaltäckningsdirektivet. Av tillägget framgår att medlemsstaterna ska kräva att kreditinstitut som driver verksamhet genom filial i unionen, och som har sitt huvudkontor i ett tredjeland, åtminstone en gång per år ska rapportera in vissa uppgifter om filialen till den relevanta behöriga myndigheten. Det är mot denna bakgrund som de nya föreskrifterna föreslås.

Den information som ska rapporteras in möjliggör för Finansinspektionen att identifiera de filialer från tredjeländer som kan anses utgöra en systemviktig del av Sveriges finansiella marknader. Finansinspektionen har ett riskbaserat arbetssätt. Genom föreskriftsförslaget får myndigheten underlag att bland annat bedöma filialernas storlek, hur systemviktiga de är och vilka risker som finns i deras verksamhet i Sverige. Det blir därmed enklare att fördela myndighetens resurser vilket skapar förutsättningar för en effektiv och proportionerlig tillsyn. I promemorian ”Finansinspektionens kategorisering av kreditinstitut och

filialer för den löpande tillsynen och användning av tillsynsmetoder⁷ beskrivs närmare hur Finansinspektionen arbetar med riskbaserad tillsyn.

Tillägget i artikel 47.1a specificerar även vilken information som de aktuella kreditinstituten ska rapportera. Rapporteringen ska avse information om filialernas tillgångar, uppgifter om likvida tillgångar, den kapitalbas som filialen har till sitt förfogande, arrangemang för insättningsskydd, arrangemang för riskhantering, styrningsformerna och de planer för återhämtning som filialen omfattas av samt övriga uppgifter som den behöriga myndigheten anser vara nödvändiga.

De övriga uppgifter som Finansinspektionen i detta avseende bedömer som nödvändiga är information om de produkter och tjänster som filialen erbjuder samt information om antal kunder.

Enligt artikel 47.1a ska all information lämnas till den behöriga myndigheten åtminstone en gång per år. Den behöriga myndigheten har således rätt att kräva att rapportering ska ske oftare än så. Finansinspektion föreslår att kreditinstituten ska rapportera uppgifter om filialens tillgångar, uppgifter om likvida tillgångar och den kapitalbas som filialen har till sitt förfogande vid fyra tillfällen per år, med referensdatum 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december. Finansinspektionen föreslår vidare att övriga uppgifter ska rapporteras en gång per år med referensdatum 31 december.

Rapporteringsfrekvensen motsvarar den som gäller för filialer till kreditinstitut med huvudkontor inom unionen och säkerställer att filialer från tredjeländer inte ges en förmånligare behandling än andra filialer.

2.1.2 Systemriskbuffert

Finansinspektionen föreslår ändringar i bestämmelserna om systemriskbuffertar i tillsynsföreskrifterna. Förslagen är en följd av de ändringar som görs i artikel 133 i kapitaltäckningsdirektivet när det gäller kravet på att upprätthålla en systemriskbuffert.

I artikel 133.2 i kapitaltäckningsdirektivet införs en metod för hur företag ska beräkna systemriskbufferten. Det innebär att systemriskbufferten inte längre ska beräknas enligt samma beräkningsmetodik som den kontracykliska kapitalbufferten.

Föreskrifter om systemriskbuffert finns sedan tidigare i 9 kap. 5 § tillsynsföreskrifterna. Av denna bestämmelse framgår att kreditexponeringarnas geografiska tillhörighet ska anges enligt de tekniska standarder för tillsyn som antagits i enlighet med artikel 140.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Finansinspektionen föreslår att regeln behålls eftersom regeln är en del i beräkningen även enligt artikel 133.2 i kapitaltäckningsdirektivet.

I artikel 133.5 i kapitaltäckningsdirektivet anges vilka exponeringar som en systemriskbuffert får gälla. Systemriskbufferten får som tidigare gälla alla

⁷ FI Dnr 19-18524

exponeringar. I den nya lydelsen av artikel 133 i direktivet specificeras dock att systemriskbufferten också får gälla följande sektorexponeringar:

- hushållsexponeringar mot fysiska personer som är säkrade genom bostadsfastigheter,
- exponeringar mot juridiska personer som är säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter,
- exponeringar mot juridiska personer utom de som är säkrade genom panträtt i kommersiella fastigheter, och
- exponeringar mot fysiska personer utom hushållsexponeringar mot fysiska personer som är säkrade genom bostadsfastigheter.

Vid myndighetens tillämpning av denna bestämmelse utgår Finansinspektionen från att begreppet bostadsfastighet har samma innebörd som i artikel 4.1.75 i tillsynsförordningen.

Bufferten får även gälla undergrupper till de sektorexponeringar som nämns ovan samt sektorexponeringar som är belägna i andra medlemsstater endast för att det ska vara möjligt att erkänna ett buffertvärde som fastställts av en annan medlemsstat i enlighet med 4 kap. 7 § buffertlagen.

Det ändringar som Finansinspektionen nu föreslår av 9 kap. 5 § tillsynsföreskrifterna innebär att metoden för beräkningen av systemriskbufferten kommer stämma överens med ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet.

2.1.3 Högsta förfogandebelopp i fråga om det kombinerade buffertkravet

Finansinspektionen föreslår att ändringar om högsta förfogandebeloppet i fråga om det kombinerade buffertkravet i artikel 141 i kapitaltäckningsdirektivet genomförs genom att ändra i 9 kap. 6 § tillsynsföreskrifterna.

Som framgår i avsnitt 1.2.2 ska ett institut som inte uppfyller det kombinerade buffertkravet beräkna sitt högsta förfogandebelopp för det buffertkravet. I artikel 141.5 i kapitaltäckningsdirektivet, som rör hur det högsta förfogandebeloppet ska beräknas, görs vissa ändringar genom bankpaketet. De ändringar som görs syftar till att ta bort fokus från det senaste beslutet om vinstutdelning eller utbetalning eftersom ett sådant beslut kan vara begränsat till en kortare period och därför inte korrekt återspeglar det belopp som bör beaktas vid beräkningen.

I artikel 141.6 i direktivet görs vissa förtydliganden om det kärnprimärkapital som inte får användas i beräkningen av det högsta förfogandebeloppet. Dels ändras hänvisningen från att omfatta artikel 92.1 c i tillsynsförordningen till att omfatta 92.1 a, 92.1 b och 92.1 c. Dels läggs det till en hänvisning till det särskilda kapitalbaskravet. De förtydliganden som görs i direktivet, och som en följd därav i tillsynsföreskrifterna, innebär ingen förändring i sak.

2.1.4 Åtgärder om kravet på bruttosoliditetsbufferten inte uppfylls

Globalt systemviktiga institut ska enligt en ny bestämmelse i tillsynsförordningen, artikel 92.1a, hålla en bruttosoliditetsbuffert. Med anledning av det införs de nya bestämmelser i kapitaltäckningsdirektivet som

reglerar vad ett institut behöver göra om det inte uppfyller det nya buffertkravet. Ett företag som inte uppfyller kravet ska beräkna sitt högsta förfogandebelopp med avseende på bruttosoliditetsgraden och anmäla detta till den behöriga myndigheten (artikel 141b.2) samt upprätta och ge in en kapitalkonserveringsplan till den behöriga myndigheten (artikel 142.1). Ett företag som inte uppfyller buffertkravet men ändå avser att genomföra en värdeöverföring eller vidta en annan åtgärd enligt artikel 141b.2 andra stycket a, b och c, ska enligt artikel 141b.8 underrätta den behöriga myndigheten om detta. I artikel 141b.4–6 i finns detaljerade krav på hur det högsta förfogandebeloppet ska beräknas.

Nedan följer en redogörelse för de förslag till ändringar i tillsynsföreskrifterna som Finansinspektionen föreslår med anledning av de nya bestämmelserna i kapitaltäckningsdirektivet.

Kapitalkonserveringsplan

Finansinspektionen anser att den kapitalkonserveringsplan som ett företag som inte uppfyller det nya kravet på bruttosoliditet ska lämna in, bör innehålla motsvarande information som en kapitalkonserveringsplan enligt 9 kap. 7 § tillsynsföreskrifterna. Myndigheten föreslår därför att kapitalkonserveringsplanen ska innehålla följande:

- a) En uppskattning av inkomster och utgifter och en prognos för tillgångar, skulder och eget kapital i balansräkningen.
- b) De åtgärder som ska vidtas för att öka företagets kapitalrelation.
- c) En plan och tidsramen för att öka kapitalbasen med målet att uppfylla kravet på bruttosoliditetsbuffert fullt ut enligt artikel 92.1a i tillsynsförordningen.
- d) All övrig information som företaget anser är nödvändig för att Finansinspektionen ska kunna bedöma kapitalkonserveringsplanen.

Beräkning av förfogandebeloppet

Ett företag som inte uppfyller kravet ska beräkna sitt högsta förfogandebelopp med avseende på bruttosoliditetsgraden. Finansinspektionen anser att det högsta förfogandebeloppet ska, på motsvarande sätt som det högsta förfogandebeloppet enligt 8 kap. 1 § buffertlagen, beräknas enligt 9 kap. 6 § tillsynsföreskrifterna. Myndigheten föreslår därför föreskrifter om detta.

Underrättelse inför värdeöverföringar

Ett företag som avser att vidta en åtgärd med stöd av 8 kap. 4 § 1 buffertlagen ska underrätta Finansinspektionen innan det vidtar åtgärden. Myndigheten anser att företaget i en sådan underrättelse ska informera om kapitalbas, institutets delårs- och årsöverskott, det högsta förfogandebeloppet samt den del av det högsta förfogandebeloppet som företaget har för avsikt att använda till att vidta en sådan åtgärd som avses i 8 kap. 3 § tillsynslagen. Finansinspektionen föreslår därför föreskrifter om detta.

Myndigheten föreslår att samtliga bestämmelser som rör åtgärder om kravet på bruttosoliditetsbufferten inte uppfylls införs i 9 kap. tillsynsföreskrifterna.

2.1.5 Tillägg av uppdragsavtal i riktlinjer och processer för operativa risker

Av artikel 85 i kapitaltäckningsdirektivet följer att ett företag ska ha riktlinjer och processer för att utvärdera och hantera exponeringen för operativa risker. Bestämmelsen har genomförts genom 2 kap. 2 § föreskrifterna om operativa risker. Artikel 85 har nu ändrats så att företagets riktlinjer och processer även ska omfatta risker som följer av utkontraktering. Finansinspektionen föreslår därför att föreskrifterna om hantering av operativa risker ändras i enlighet med ändringen i direktivet. Även fortsättningsvis används dock begreppet uppdragsavtal i stället för utkontraktering.

2.1.6 Ersättningar

Könsneutral ersättningspolicy

I artiklarna 74 och 92 i kapitaltäckningsdirektivet har det införts krav om att ett företag ska ha en könsneutral ersättningspolicy. Finansinspektionen föreslår därför att en bestämmelse om detta införs i ersättningsföreskrifterna. EBA kommer att meddela riktlinjer om könsneutral ersättningspolicy. Finansinspektionen avvaktar därför med att införa mer detaljerade bestämmelser om vad som avses med detta begrepp.

Som anges i avsnitt 1.2.1 har bestämmelserna om vilka personalkategorier vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil ändrats. Finansinspektionen föreslår därför att definitionen av anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil i 1 kap. 4 § ersättningsföreskrifterna anpassas så att den motsvarar ändringen i kapitaltäckningsdirektivet. Enligt vad som framgår ovan har EBA publicerat ett förslag till ändring av den tekniska standard som ligger till grund för den delegerade förordningen (EU) nr 604/2014 vad gäller tekniska standarder för tillsyn avseende kvalitativa och kvantitativa kriterier för att fastställa personalkategorier vars yrkesutövning har väsentlig inverkan på ett instituts riskprofil. Det är för närvarande oklart när EU-kommissionen kommer att fatta beslut om en ny delegerad förordning. Finansinspektionen föreslår därför att definitionen fortsättningsvis ska innehålla en hänvisning till den delegerade förordning som antagits med stöd av artikel 94.2 i kapitaltäckningsdirektivet.

Ersättningens rörliga delar

Det finns i artikel 94 i kapitaltäckningsdirektivet bestämmelser om att en betydande del av den rörliga ersättningen till anställda, vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil (ofta kallade risktagare), ska skjutas upp för en tidsperiod som omfattar minst tre till fem år. Genom ändringen av kapitaltäckningsdirektivet ska tidsperioden framöver vara minst fyra till fem år. För medlemmar av ledningsorganet och den verkställande ledningen för ett företag som är betydande i fråga om storlek, intern organisation och verksamhetens art, omfattning och komplexitet bör uppskjutandeperioden inte vara kortare än fem år.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att tidsperioden för uppskjutande av rörlig ersättning i ersättningsföreskrifterna ändras till minst fyra år. Ett företags styrelseledamöter och verkställande ledning har ett särskilt inflytande över företagets risktagande. Finansinspektionen anser därför att det är motiverat att fastställa uppskjutandeperioden för styrelseledamöter och verkställande ledning i institut som är betydande i fråga om storlek, intern organisation och verksamhetens art, omfattning och komplexitet till minst fem år.

Genom en annan ändring i kapitäläckningsdirektivet ska bestämmelserna om krav på uppskjutande av rörlig ersättning inte tillämpas på ett företag som inte är ett stort institut enligt definitionen i artikel 4.1.146 i tillsynsförordningen och vars tillgångar i genomsnitt och på enskild nivå inte har överstigit fem miljarder euro under de senaste fyra räkenskapsåren. Bestämmelserna ska inte heller tillämpas på anställda vars årliga rörliga ersättning inte överstiger 50 000 euro och inte motsvarar mer än en tredjedel av den anställdes totala årliga ersättning. Ett motsvarande undantag har införts för diskretionära pensionsförmåner. Finansinspektionen föreslår att undantaget införs i ersättningsföreskrifterna genom en ändring av 2 kap. 5 § samt två nya paragrafer, 1 kap. 2 a § och 4 kap. 6 a §.

Det nya undantaget i artikel 94.3 i kapitäläckningsdirektivet omfattar även kravet i artikel 94.1 l om att en viss del av den rörliga ersättningen måste betalas ut med aktier eller andra finansiella instrument. När Finansinspektionen införde bestämmelsen om utbetalning i aktier eller andra instrument angav myndigheten att den endast skulle tillämpas på anställda i den verkställande ledningen i betydande företag. Finansinspektionens begränsning av tillämpningsområdet var ett resultat av en proportionalitetsbedömning utifrån svenska förhållanden. Av skäl 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/878 av den 20 maj 2019 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller undantagna enheter, finansiella holdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, ersättning, tillsynsåtgärder och tillsynsbefogenheter och kapitalbevarande åtgärder (ändringsdirektivet) framgår att undantaget i artikel 94.3 införs eftersom de befintliga kraven på uppskjuten ersättning och utbetalning i instrument inte står i proportion till deras tillsynsmässiga fördelar när de tillämpas på små institut. Mot denna bakgrund saknas nu skäl att behålla den svenska begränsningen av tillämpningsområdet för kravet på utbetalning i aktier och Finansinspektionen föreslår därför att den tas bort. Myndigheten föreslår samtidigt att kravet på utbetalning i instrument inte ska tillämpas på de institut och inte gälla för de anställda som anges i artikel 94.3 på samma sätt som gäller för kravet på att skjuta upp rörlig ersättning.

Enligt artikel 94.4 och 94.5 i kapitäläckningsdirektivet får medlemsstaterna justera de tröskelvärden – tillgångar på fem miljarder euro och rörlig ersättning på 50 000 euro – som påverkar vilka företag och anställda som ska undantas från bestämmelserna om att en viss del av den rörliga ersättningen ska skjutas upp och bestå av annat än kontanta medel. Finansinspektionen anser dock att det saknas skäl att justera tröskelvärdena och förslår därför inte några föreskriftsändringar om detta.

2.1.7 Innehåll i ansökan om godkännande av finansiella och blandade finansiella holdingföretag

Finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag (nedan holdingföretag) kan vara moderföretag i en konsoliderad situation. Genom ändringar i kapitaltäckningsdirektivet införs ett särskilt förfarande för godkännande av holdingföretag (artikel 21a). I lagrådsremissen föreslås att bestämmelser om godkännande av holdingföretag införs i tillsynslagen. Där anges vilka holdingföretag som ska ansöka om godkännande respektive undantag från kravet på godkännande. De hänvisningar till tillsynslagen som görs nedan i detta avsnitt avser det förslag till ändringar av tillsynslagen som lämnas i lagrådsremissen.

I 1 kap. 8 § tillsynslagen anges de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att ett godkännande ska ges. Enligt 1 kap. 9 § samma lag kan ett holdingföretag undantas från kravet på godkännande om vissa villkor är uppfyllda. I kapitaltäckningsdirektivet införs även bestämmelser om vilka uppgifter en ansökan om godkännande eller undantag från kravet på godkännande ska innehålla. I lagrådsremissen föreslås att bestämmelser om vilka uppgifter ett holdingföretag ska förse Finansinspektionen med införs genom föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av bemyndigandet i 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar. Myndigheten föreslår därför att föreskrifter om innehållet i en ansökan ska införas genom bestämmelser i ett nytt kapitel i tillsynsföreskrifterna. Nedan beskrivs mer i detalj vilka förslagen är.

Ansökan om godkännande

I artikel 21a.2 i kapitaltäckningsdirektivet regleras vilka uppgifter som en ansökan om godkännande ska innehålla. En ansökan ska till att börja med innehålla en beskrivning av organisationsstrukturen för den grupp som holdingföretaget ingår i. Det ska finnas en tydlig beskrivning av dotterföretag och i förekommande fall moderföretag, vilken verksamhet alla enheter i gruppen bedriver samt var dessa är lokaliserade. Ansökan ska vidare innehålla uppgifter om minst två personer som i praktiken leder holdingföretaget samt om holdingföretagets ledning följer lämplighetskraven för ledningspersoner i holdingföretag. Holdingföretaget ska även lämna uppgifter om den interna organisationen och fördelningen av arbetsuppgifter inom gruppen. I de fall som holdingföretaget har ett kreditinstitut som dotterföretag ska det lämna uppgifter om efterlevnaden av artikel 14 i kapitaltäckningsdirektivet, det vill säga uppgifter om bland annat de personer som direkt eller indirekt har ett kvalificerat innehav i kreditinstitutet. En ansökan ska enligt artikel 21a.2 e i kapitaltäckningsdirektivet slutligen innehålla alla andra uppgifter som kan vara nödvändiga för att den behöriga myndigheten ska kunna genomföra de bedömningar som avses i artikel 21a.

Finansinspektionen anser att en ansökan om godkännande behöver innehålla ytterligare uppgifter än de uppgifter som anges uttryckligen i direktivet. För att myndigheten ska kunna göra en bedömning av om gruppens interna

arrangemang och fördelning av arbetsuppgifter uppfyller kraven i tillsynslagen och buffertlagen behövs en beskrivning av interna arrangemang och fördelning av uppgifter. Uppgifterna i ansökan behöver således vara så detaljerade att det framgår att alla villkor i 1 kap. 8 § i tillsynslagen är uppfyllda.

Som nämns ovan ska en ansökan innehålla uppgifter om minst två personer som i *praktiken leder holdingföretaget*. Det framgår inte närmare vad som avses med detta uttryck. Finansinspektionen anser dock att det är rimligt att ett holdingföretag ska uppge vilka personer som är ledamöter i styrelsen och vem som är företagets verkställande direktör. Eftersom en ansökan enligt kapitaltäckningsdirektivet måste innehålla information om ledningspersonernas lämplighet ska ett holdingföretag även lämna den information om ledningspersoner som ska ges in vid en ägarledningsprövning hos myndigheten för kreditinstitut eller värdepappersbolag. Holdingföretaget bör även ge in företagets bedömning enligt Europeiska banmyndighetens och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens gemensamma riktlinjer för lämplighetsbedömningar av ledamöter i ledningsorgan och ledande befattningshavare, EBA/GL/2017/12/ESMA71-99-598, av ledningspersonernas lämplighet. Myndigheten föreslår därför att en bestämmelse om detta tas in i form av allmänna råd.

Ansökan om undantag från kravet på godkännande

Ett holdingföretag kan beviljas undantag från kravet på godkännande. Kapitaltäckningsdirektivet reglerar inte i detalj vilka uppgifter som en ansökan om undantag ska innehålla. Av artikel 21a.2 framgår endast att en ansökan ska innehålla alla uppgifter som kan vara nödvändiga för att göra bedömningen av om undantag kan beviljas. Finansinspektionen anser att en ansökan behöver innehålla följande uppgifter för att myndigheten ska kunna bedöma om det finns förutsättningar för att bevilja undantag:

- Namn på det eller de företag som har utsetts till resolutionsenhet i gruppens resolutionsgrupper.
- Namn på det dotterkreditinstitut som är ansvarigt för att säkerställa att gruppen följer tillsynskraven på gruppnivå.
- En utfästelse om att holdingföretaget inte är delaktigt i att fatta förvaltningsbeslut eller operativa eller finansiella beslut som påverkar gruppen eller de dotterföretag i gruppen som är finansiella institut eller institut.
- Uppgifter om förhållanden som kan hindra Finansinspektionen från att utöva en ändamålsenlig tillsyn över gruppen på gruppnivå

Enligt förslaget behöver finansiella holdingföretag, utöver det som anges ovan, lämna en beskrivning av vad som utgör företagets huvudsakliga verksamhet. Blandade finansiella holdingföretag ska ge in en beskrivning av dess huvudsakliga verksamhet avseende institut eller finansiella institut.

2.1.8 Innehållet i en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse

Enligt artikel 10 i kapitaltäckningsdirektivet ska en ansökan om auktorisation som kreditinstitut innehålla en verksamhetsplan. I verksamhetsplanen ska inriktningen för verksamheten anges och kreditinstitutets organisationsstruktur beskrivas. Genom en ändring i artikel 10.1 i kapitaltäckningsdirektivet ställs nu krav på att en verksamhetsplan ska innehålla uppgifter om moderföretag, finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag inom gruppen. En ansökan ska vidare innehålla en beskrivning av de styrningsformer, processer och metoder som avses i artikel 74.1.

Finansinspektionen har meddelat allmänna råd om vad en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse bör innehålla: Finansinspektionens allmänna råd om ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. De uppgifter som en ansökan om auktorisation som kreditinstitut måste innehålla enligt ändringen i kapitaltäckningsdirektivet beskrivs i de allmänna råden. Allmänna råd är dock inte bindande. För att Sverige ska anses ha genomfört kapitaltäckningsdirektivet fullt ut är det därför nödvändigt att införa föreskrifter som motsvarar ändringarna i direktivet. Myndigheten föreslår därför bestämmelser om att en ansökan ska innehålla en beskrivning av de styrningsformer, processer och metoder som avses i artikel 74.1 samt att en verksamhetsplan ska innehålla uppgifter om moderföretag, finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag inom gruppen och en beskrivning av kreditinstitutets organisationsstruktur.

Den föreslagna ändringen medför att grundläggande bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla ges i förordning och föreskrifter samt att en mer detaljerad vägledning lämnas i allmänna råd. Finansinspektionen har övervägt att göra om de allmänna råden till föreskrifter. Myndigheten anser dock att det inte lämpligt att göra detta mot bakgrund av att EU-kommissionen, som nämns ovan i avsnitt 1.2.1, kommer att besluta om bindande regler om samma sak utifrån ett förslag som EBA lämnat.

2.2 Ändringar till följd av ändringar i tillsynsförordningen

2.2.1 Likviditetsundergrupper

I artikel 412 i tillsynsförordningen ställs det krav på att ett institut ska ha en likviditetsbuffert som är tillräcklig för att företaget ska kunna stå emot allvarlig stress på kort sikt. Likviditetstäckningskravet benämns vanligen LCR-kravet efter det engelska uttrycket liquidity coverage ratio. Genom ändringen av tillsynsförordningen införs i artikel 413 ett krav på att företagen även ska ha tillgång till stabil finansiering på längre sikt. Kravet benämns NSFR-kravet efter det engelska uttrycket Net Stable Funding Ratio. NSFR-kravet ska enligt huvudregeln i tillsynsförordningen tillämpas både på individuell nivå och på gruppnivå. Enligt artikel 8 i tillsynsförordningen får behöriga myndigheter avstå från att tillämpa bestämmelserna i del 6 i tillsynsförordningen, däribland artiklarna 412 och 413, på ett institut och alla eller några av dess dotterföretag inom unionen om vissa villkor är uppfyllda.

Det framgår av 6 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna att ett företag och alla eller några av dess dotterföretag får avstå från att tillämpa artikel 412 i tillsynsförordningen (LCR-kravet) i det fall som avses i artikel 8.2 i tillsynsförordningen. Myndigheten anser av samma skäl som motiverade undantaget för LCR-kravet att det nya NSFR-kravet inte behöver tillämpas på individuell nivå i vissa fall. Därför föreslås att ett företag eller några av dess dotterföretag även får avstå från att tillämpa artikel 413 i tillsynsförordningen i det fall som avses i artikel 8.2 i tillsynsförordningen.

Undantaget omfattar dock inte företagens skyldigheter att rapportera in uppgifter om NSFR. Ett företag som inte behöver uppfylla NSFR-kravet på individuell nivå måste således ändå rapportera in uppgifter om NSFR till Finansinspektionen.

2.2.2 Stora exponeringar

I artikel 395.1 i tillsynsförordningen finns bestämmelser som sätter en gräns för hur stor en enskild exponering får vara. Enligt artikel 400.2 i förordningen får behöriga myndigheter undanta ett antal exponeringar från tillämpningen av kravet i artikel 395.1. Genom de ändringar i tillsynsförordningen som nu görs, ges behöriga myndigheter rätt att undanta ytterligare exponeringar från tillämpningen av artikel 395.1. Nedan följer en beskrivning av Finansinspektionens förslag i dessa delar.

Finansinspektionen har i 5 kap 1 § tillsynsföreskrifterna undantagit exponeringar mot vissa koncernföretag enligt artikel 400.2 c i tillsynsförordningen. Genom ändringen i förordningen ges den behöriga myndigheten rätt att även undanta exponeringar mot företag som utgör kvalificerade innehav. Med kvalificerat innehav avses i förordningen ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, där innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller samtliga röster eller möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av detta företag. Finansinspektionen anser att det saknas skäl att utvidga kretsen av exponeringar som får undantas från tillämpningen av artikel 395.1 i tillsynsförordningen. Gränsen för hur stora exponeringar ett företag får ha, är viktig för att begränsa storleken på engagemang mot enskilda kunder eller grupper av kunder med inbördes anknytning och därmed begränsa de risker som stora engagemang kan ge upphov till.

Genom en ändring av artikel 400.2 k och l i tillsynsförordningen införs en möjlighet för behöriga myndigheter att undanta vissa exponeringar i form av säkerheter eller garantier för bostadslån respektive garantier för statsstödda exportkrediter från tillämpning av artikel 395.1. Gemensamt för båda bestämmelserna är att exponeringarna ska uppfylla kraven för ett kreditbetyg som är åtminstone det lägsta av kreditkvalitetssteg 2 och det kreditkvalitetssteg som motsvarar statens kreditbetyg i utländsk valuta i medlemsstaten där tillhandahållarens huvudkontor är beläget.

Bestämmelserna ovan medger att exponeringar mot motparter som har ett kreditbetyg som högst motsvarar kreditkvalitetssteg 2, det vill säga en riskvikt på 20 procent eller högre, kan undantas från kravet avseende stora

exponeringar. Det är således fråga om exponeringar med en viss kvarvarande risk för institutet. Finansinspektionen anser därför att det inte är motiverat att undanta exponeringar där 0 procent riskvikt inte tillämpas.

2.2.3 Undantag från vissa krav på offentliggörande av information

Enligt artikel 439 i tillsynsförordningen ska företag offentliggöra information om exponeringar för motpartskreditrisk. Syftet med offentliggörandet är att marknadsaktörerna ska kunna göra en bedömning av ett företags riskprofil.

Av artikel 439 framgår att den behöriga myndigheten får medge undantag från skyldigheten att offentliggöra viss information om säkerheter om ett sådant offentliggörande skulle kunna avslöja att ett företag har tagit emot akut likviditetsstöd i form av säkerhetsswappar från en centralbank.

Riksbanken kan bevilja likviditetsstödjande åtgärder när ett kreditinstitut råkar i en sådan ekonomisk kris att förtroendet för kredit- och betalningssystemen riskerar att undergrävas. Om det blir känt att ett kreditinstitut har tagit emot likviditetsstöd i form av säkerhetsswappar från Riksbanken finns det en risk för att förtroendet för kredit- och betalningssystemen allvarligt skadas. Intresset av att upprätthålla förtroendet för kredit- och betalningssystemen kan väga tyngre än marknadsaktörernas behov av insyn. Finansinspektionen anser därför att det är viktigt att myndigheten, i enlighet med artikel 439, har rätt att i enskilda fall och efter ansökan, medge undantag från skyldigheten att offentliggöra information.

Enligt artikel 439 i tillsynsförordningen ska den behöriga myndigheten ange lämpliga tröskelvärden och objektiva kriterier för när ett undantag att offentliggöra information kan medges. Bestämmelsen innebär att myndigheten ska tydliggöra hur den avser att tillämpa undantagsmöjligheten. Enligt föreskriftsförslaget kan ett undantag medges efter ansökan från ett företag. Undantag kan således endast meddelas efter att Finansinspektionen gjort en prövning i det enskilda fallet. Det medför att ett sådant tydliggörande som avses i artikel 439 inte bör göras genom föreskrifter som riktar sig mot företagen. Finansinspektionen kommer i stället att ange tröskelvärden och objektiva kriterier i en särskild promemoria. När tröskelvärdena och de objektiva kriterierna fastställs kommer Finansinspektionen beakta andra behöriga myndigheters, till exempel Europeiska Centralbankens, val av tröskelvärden och objektiva kriterier. Myndigheten kommer också ge berörda intressenter tillfälle att lämna synpunkter på promemorian innan den publiceras.

2.2.4 Offentliggörande av information enligt principer om proportionalitet

Vissa ändringar i tillsynsförordningen innebär att mindre institut inte behöver offentliggöra lika mycket information som större institut. Dessutom införs bestämmelser om med vilken frekvens information ska offentliggöras. Ändringarna är baserade på proportionalitet. Nedan följer en beskrivning av Finansinspektionens förslag i dessa delar.

Tröskelvärde som avser definitionen av ett litet och icke-komplext institut

Den ökade proportionaliteten enligt tillsynsförordningen innebär förutom lättnader i kraven på offentliggörande av information, även en ny möjlighet för små och icke-komplexa institut att ansöka om förenklad beräkning av stabil nettofinansiering. Det kan även bli lättnader för företag när det gäller hur ofta de ska rapportera till myndigheter och hur omfattande rapporteringen ska vara, beroende på EBA:s kommande rapport om kostnader och nyttan av rapporteringskraven i tillsynsförordningen. Rapporten, som ska tas fram enligt artikel 430.8 i tillsynsförordningen, ska bland annat innehålla rekommendationer om hur rapporteringskraven kan minskas för små och icke-komplexa institut. I detta avsnitt läggs dock fokus på offentliggörande eftersom det är inom det området som de största effekterna av de nya reglerna finns.

Med införandet av proportionalitetsbestämmelserna om offentliggörande i tillsynsförordningen blir regelverket mer detaljerat och det blir ytterligare ett regelverk som hanterar hur ofta som uppgifter ska offentliggöras.

Enligt tillsynsförordningen kommer stora börsnoterade institut behöva offentliggöra information varje kvartal medan onoterade stora institut, övriga institut och små och icke-komplexa institut inte behöver göra det lika ofta.

Som tidigare nämnts är en av de faktorer som avgör om ett institut får klassas som ”litet och icke-komplext” att institutet har ett totalt värde på sina tillgångar som under de fyra år som föregår den aktuella årliga rapporteringsperioden, i genomsnitt varit högst fem miljarder euro. Enligt artikel 4.1.145 har medlemsstaterna möjlighet att sänka detta tröskelvärde och därigenom öka antalet institut i kategorin ”övriga institut” som ska offentliggöra mer information än små och icke-komplexa institut.

Finansinspektionen föreslår att tröskelvärdet lämnas oförändrat på fem miljarder euro. Det är relativt små skillnader när det gäller frekvensen på offentliggörande mellan små och icke-komplexa institut och övriga institut och det bedöms därför också vara relativt små fördelar ur ett samhälls- och konsumentperspektiv som skulle uppnås genom att sänka tröskelvärdet. Vidare bedöms andra faktorer, som huruvida företaget är noterat eller inte, ha lika stor eller större betydelse för vilken information som ska offentliggöras än själva tröskelvärdet.

Att inte sänka tröskelvärdet medför att cirka 90 kreditinstitut klassificeras som små och icke-komplexa och cirka 10 klassificeras som övriga.

Balansomslutningen för de 90 små och icke-komplexa instituten motsvarar ungefär 6,5 procent av den totala marknaden.

Det bör också noteras att Finansinspektionen enligt tillsynsförordningen har möjlighet att i ett enskilt fall besluta om ett institut inte bör betecknas som litet och icke-komplext.

Offentliggörande

Finansinspektionen föreslår att de nya bestämmelserna om offentliggörande i tillsynsförordningen, enligt vilka mindre företag inte behöver offentliggöra lika mycket och lika ofta som större företag, till stora delar ska gälla i Sverige. Om

mindre företag (övriga och små och icke-komplexa) offentliggör sina räkenskaper oftare än de behöver offentliggöra kapitaltäckningsinformation enligt tillsynsförordningen anser myndigheten dock att det är lämpligt att företaget samtidigt även offentliggör viss information om kapitaltäckning i dessa räkenskaper. Enligt förslaget ska därför kravet i redovisningsföreskrifterna på att delårsrapporter ska innehålla kapitaltäckningsinformation finnas kvar men de krav som finns i tillsynsföreskrifterna på att informationen ska offentliggöras kvartalsvis upphävas.

Enligt förslaget ska de flesta hänvisningar till tillsynsföreskrifterna som i dag finns i redovisningsföreskrifterna ersättas av hänvisningar till tillsynsförordningen. Det innebär att kraven på hur ofta information om kapitaltäckningen ska offentliggöras kommer styras av tillsynsförordningen och redovisningsföreskrifterna.

Förslaget innebär att onoterade små och icke-komplexa institut samt övriga institut kommer behöva offentliggöra information i något högre utsträckning än vad som följer av ändringarna i tillsynsförordningen. Frekvensen blir trots detta lägre än i dag då samtliga företag ska offentliggöra information kvartalsvis. Typiskt sett rör sig inte kapitalbasen och kapitalkraven speciellt mycket mellan kvartalen för de mindre företagen varför ett offentliggörande varje halvår enligt kraven i redovisningsföreskrifterna i kombination med annan publik information om respektive företag borde vara tillräcklig för de flesta intressenter.

I redovisningsföreskrifterna föreslås att den nyckeltalstabell som finns i artikel 447 i tillsynsförordningen och de allmänna råden till 8 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna ska ingå i den kapitaltäckningsinformation som ska finnas med i årsredovisning och delårsrapporter. I jämförelse med de uppgifter som i dag ska offentliggöras kvartalsvis enligt tillsynsföreskrifterna, bedöms nyckeltalstabellen enligt EBA:s förslag på tekniska standarder⁸ täcka in fler områden men på en mer översiktlig nivå.

2.2.5 Underrättelser enligt artikel 26.3 i tillsynsförordningen

Den nya bestämmelsen om underrättelseskylldighet i artikel 26.3 i tillsynsförordningen överlappar skyldigheten i 3 kap. 5 § tillsynsföreskrifterna om anmälan till Finansinspektionen i samband med att ett företag emitterar kärnprimärkapitalinstrument. Myndigheten föreslår därför att 3 kap. 5 § tredje stycket tillsynsföreskrifterna ändras så att anmälningsskyldigheten inte ska gälla för de fall ett företag ska ge in en underrättelse enligt artikel 26.3 i tillsynsförordningen.

2.2.6 Riskvikt för kommersiella fastigheter

I 4 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna anges att företag som använder schablonmetoden ska tillämpa en riskvikt på 100 procent för exponeringar som

⁸ <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/transparency-and-pillar-3/its-of-institutions-public-disclosures-of-the-information-referred-to-in-titles-ii-and-iii-of-part-eight-of-regulation-eu-no-575-2013>

är säkerställda med panträtt i kommersiella fastigheter. Den givna riskvikten i tillsynsförordningen för exponeringarna är 50 procent, men under vissa förutsättningar tillåts behöriga myndigheter att ersätta den föreskrivna riskvikten med ett högre värde.

Den nuvarande riskvikten på 100 procent grundas på tidigare överväganden om finansiell stabilitet och vad konsekvenserna av en sänkning av riskvikten till 50 procent skulle kunna innebära.

Antalet företag som använder sig av schablonmetoden för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp, och deras andel av marknaden, har minskat sedan bestämmelsen om 100 procents riskvikt infördes, och allt fler företag använder i stället interna modeller. Det innebär att effekten på den finansiella stabiliteten av sänkta riskvikter för exponeringar som är säkerställda med panträtt i kommersiella fastigheter enligt schablonmetoden inte längre anses betydande. Effekten på totalt kapitalkrav bedöms, baserat på företagens inrapportering till Finansinspektionen, bli cirka 160 miljoner kronor.

Finansinspektionen har under 2019 analyserat och bedömt riskerna kopplade till utlåning till kommersiella fastigheter för företag som använder interna modeller⁹ för beräkning av kapitalkrav för kreditrisker och myndigheten anser att riskerna på den kommersiella fastighetsmarknaden är underskattade i dessa modeller. Myndigheten planerar därför att beräkna ett kapitalpåslag i pelare 2 (från och med översyn och utvärderingsärendena 2020) för dessa exponeringar motsvarande en genomsnittlig riskvikt på 35 procent. Detta arbete har gett Finansinspektionen fördjupade kunskaper om marknaden för kommersiella fastigheter och bättre underlag för att bedöma en lämplig nivå på riskvikter. Myndigheten bedömer därmed att den givna riskvikten i tillsynsförordningen på 50 procent för exponeringar som är säkerställda med panträtt i kommersiella fastigheter för företag som använder schablonmetoden är tillräcklig.

Sammantaget innebär detta att trots att Finansinspektionen nu föreslår att riskvikterna för företag som använder schablonmetoden ska sänkas, höjs riskvikterna totalt sett för marknaden för exponeringar säkerställda med kommersiella fastigheter. Den föreslagna ändringen innebär också att kapitalkraven i schablonmetoden – som framför allt används av mindre banker – genom detta blir mer lika kapitalkraven i interna modeller som huvudsakligen används av större banker.

Finansinspektionen ser sammantaget inte längre behovet av att tillämpa artikel 124.2 och föreslår därför att 4 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna upphävs.

2.2.7 Offentliggörande av information om kapitalbaskrav och kapitalbas

Genom ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet införs nya bestämmelser om pelare 2 som bland annat ger Finansinspektionen möjlighet att underrätta ett företag om hur mycket kapital som myndigheten förväntar sig att företaget ska hålla utöver minimikravet, det särskilda kapitalbaskravet i pelare 2 och det kombinerade buffertkravet för att täcka risker som banken är exponerad för och

⁹ Dnr 19-14171

hantera framtida finansiell påfrestning. Detta benämns i lagrådsremissen som ”en underrättelse om skillnaden mellan lämpliga kapitalbasnivåer enligt 2 kap. 1 c § lagen (2014:968) särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och kapitalbaskraven enligt tillsynsförordningen, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar”. En sådan underrättelse kommer Finansinspektionen att kalla för pelare 2-vägledning. Myndigheten kan meddela en pelare 2-vägledning avseende det riskvägda kapitalkravet och en pelare 2-vägledning avseende kravet för bruttosoliditet. Till följd av ändringen finns det anledning att uppdatera de allmänna råden om offentliggörande av information om kapitalbaskrav och kapitalbas i tillsynsföreskrifterna för att informationen även fortsättningsvis ska ge en heltäckande bild av företagets riskprofil.

Om ett företag vid upprepade tillfällen låter bli att följa en pelare 2-vägledning kan Finansinspektionen vidta åtgärder. Myndigheten kan exempelvis besluta om ett särskilt kapitalbaskrav.

Finansinspektionen bedömer att information om pelare 2-vägledning är väsentlig för den som ska fatta ekonomiska beslut baserade på information som ett företag offentliggör. För att företag ska offentliggöra information som ger en heltäckande bild av dess riskprofil föreslås därför att uppgifter om pelare 2-vägledning ska ingå i uppställningen i de allmänna råden om offentliggörande av information om kapitalbaskrav och kapitalbas som anknyter till 8 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna. Eftersom en pelare 2-vägledning gäller både för det riskvägda kapitalkravet och för bruttosoliditet föreslås att de allmänna råden utökas till att innehålla båda dessa komponenter.

För att förenkla de allmänna råden föreslås därutöver en ändring i beskrivningen av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Förslaget innebär ingen ändring i sak utan syftar till att använda samma begrepp som i tillsynsförordningen. Finansinspektionen anser att det räcker att i de allmänna råden peka på artikel 92.3 i tillsynsförordningen, och att detta innebär att även de krav som införts via artiklarna 458 och 459 i samma förordning i totalt riskvägt exponeringsbelopp omfattas. Detta synsätt stöds av frågor och svar från EBA¹⁰ som anger att användandet av artikel 458 i tillsynsförordningen kan ändra och påverka totalt riskvägt exponeringsbelopp beräknat enligt artikel 92.3.

2.2.8 Upplysning om konsolidering

I artikel 18.8 i kapitaltäckningsdirektivet har det införts en ny bestämmelse om konsolidering. Enligt den får den behöriga myndigheten besluta om konsolidering av ett dotterföretag eller ett företag i vilket institutet har ett ägarintresse om vissa villkor är uppfyllda. Eftersom konsolidering endast ska ske efter en individuell bedömning föreslås inte föreskrifter om att konsolidering alltid ska ske i den situation som beskrivs i artikel 18.8 i

¹⁰ EBA:s Q&A 2018_4220

tillsynsförordningen. Däremot kan Finansinspektionen i enskilda fall besluta om konsolidering direkt med stöd av förordningen. För att underlätta förståelsen av 2 kap. tillsynsföreskrifterna införs dock en upplysningsbestämmelse om att Finansinspektionen får besluta om konsolidering enligt artikel 18.8 i tillsynsförordningen.

2.3 Övriga ändringar

2.3.1 Upphävande av allmänna råd

Finansinspektionen föreslår att Finansinspektionens allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag upphävs eftersom det finns motsvarande regler i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om riskhantering, styrning och kontroll i kreditinstitut, Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse och tillsynsförordningen.

De allmänna råden upphävs således för att undvika dubbelreglering och göra det enklare för företagen att överblicka de råd och lagar som täcker hanteringen av marknadsrisker.

3 Förslagets konsekvenser

Finansinspektionen redogör nedan för de konsekvenser som förslagen bedöms få för företagen, Finansinspektionen och för samhällsekonomin i stort.

Som framgår i de olika avsnitten ovan är förslagen till stor del en anpassning till och en komplettering av regler som finns på EU-nivå. Finansinspektionen bedömer i samtliga fall att regleringen överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. Som nämns ovan krävs att myndigheten utfärdar bindande föreskrifter för att ändringarna i tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet ska anses vara genomförda i svensk rätt fullt ut. Alternativa och möjligen mindre kostnadsbetungande regleringar är därför inte möjliga.

Finansinspektionen bedömer att ändringarna inte är av den omfattning att företagen behöver en längre förberedelsestid än den som tiden för ikraftträdandet ger. Det bedöms heller inte finnas behov av ytterligare informationsinsatser än de som anges i avsnitt 1.6.

Om inget annat anges under respektive förslag nedan omfattar de föreslagna förändringarna totalt cirka 168 institut, varav 116 kreditinstitut och 52 värdepappersbolag. Balansomslutningen för dessa institut uppgår till cirka 12 313 miljarder kronor och står för nära 100 procent av de sammanlagda tillgångarna för samtliga svenska kreditinstitut och värdepappersbolag. Bestämmelserna påverkar även cirka 52 institut på konsoliderad basis.

Nya kapitaltäckningsregler för värdepappersbolag väntas träda i kraft i juni 2021. I betänkandet av utredningen om nya kapitaltäckningsregler för värdepappersbolag (SOU 2020:12), föreslås att endast fyra värdepappersbolag

ska fortsätta att tillämpa kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen och således fortsatt träffas av de föreslagna ändringarna.

Konsekvenserna för de berörda företagen består främst i administrativa kostnadsökningar och – minskningar och kostnader för regelefterlevnad. Finansinspektionen bedömer att de föreslagna ändringarna i föreskrifterna totalt sett inte innebär betydande konsekvenser för företagen. Flera ändringar innebär specifikt lättnader för mindre bolag till exempel när det gäller kraven på offentliggörande, riskvikt för exponeringar säkrade genom kommersiella fastigheter, ersättningar och likviditetsundergrupper. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av konsekvenserna för varje förslag till ändring.

3.1 Ändringar till följd av ändringar i kapitaltäckningsdirektivet

3.1.1 Filialrapportering

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Syftet med föreskrifterna är att Finansinspektionen ska få insyn i en filial från ett tredjelands finansiella situation och att möjligheterna att utöva tillsyn över det därmed ska förbättras. Det kan i förlängningen bidra positivt till såväl den finansiella stabiliteten som konsumentskyddet.

Konsekvenser för företagen

Konsekvensen för företagen är främst den administrativa kostnad som den föreslagna filialrapporteringen för med sig, se nedan.

Berörda företag

Föreskrifterna träffar svenska filialer till kreditinstitut med huvudkontor i ett tredjeland (länder utanför EU/EES). I nuläget finns inga sådana filialer i Sverige.

Kostnader för företagen

Eftersom det inte finns några filialer från tredjeländer i Sverige i dag bedöms föreskrifterna inte innebära några ytterligare kostnader för företagen i dagsläget. Om ett utländskt kreditinstitut inrättar en filial i Sverige kan institutet dock behöva anpassa sina rapporteringssystem med anledning av förslaget. Anpassningen kan innebära en initial kostnad som till stor del beror på vilken intern lösning som filialen har i dag för att sammanställa och lämna uppgifter.

För den initiala kostnaden att ta fram rutiner och anpassa system beräknas en engångskostnad för cirka 40 arbetstimmar per filial. Kostnaden skulle då uppgå till cirka 20 682 kronor (40 timmar x 517¹¹ kronor) per filial. Därtill tillkommer

¹¹ Beräkningarna är baserade på SCB:s yrkeskategori ”Systemförvaltare m.fl.” med en genomsnittlig månadslön på 45 000 kr och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 517 kr per timme. Källa: Tillväxtverket.

vissa löpande kostnader för att sammanställa den föreslagna rapporteringen som uppskattas till cirka 6 635 kronor¹² motsvarande 10 timmar.

Konsekvenser för små företag

Det är ingen skillnad när det gäller konsekvenser för mindre företag.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Föreskrifterna bidrar till att underlätta för Finansinspektionen att hämta in information från tredjelandsfilialer och kan på så vis frigöra resurser på inspektionen. Eftersom att det i dagsläget inte finns några inrättade filialer från tredjeländer i Sverige bedöms föreskrifterna inte innebära några ytterligare kostnader för myndigheten i dagsläget. Om ett kreditinstitut från ett tredjeland beviljas tillstånd att bedriva bankrörelse eller finansieringsrörelse från filial i Sverige kan dock en initial kostnad antas för att lägga upp rapporteringsflöden.

3.1.2 Högsta förfogandebelopp som avser det kombinerade buffertkravet

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

En harmoniserad beräkning av förfogandebeloppet återspeglar bättre vilket belopp ett företag kan använda för utdelning, bonusbetalningar och betalningar av kuponger på primärkapitalinstrument om det skulle bryta mot det kombinerade buffertkravet. Det främjar stabiliteten i företaget och det finansiella systemet.

Konsekvenser för företagen

De företag som berörs av förslagen följer redan i dag reglerna om den beräkning av det högsta förfogandebeloppet som ska göras om det kombinerade buffertkravet inte uppfylls. De ändringar som nu föreslås syftar till att harmonisera hur beräkningen av förfogandebeloppet ska ske. Justeringarna innebär att företagen kan behöva justera något i vad som räknas in som överskott. För några företag kan det handla om ett något större belopp och för vissa företag kan det bli ett något mindre belopp som kan räknas med beroende på hur beräkningarna görs enligt nuvarande regelverk. Föreskriftsändringarna bedöms dock inte få några större konsekvenser för företagen.

Kostnader för företagen

Inga kostnadsökningar bedöms uppstå för företagen i och med den föreslagna ändringen.

Konsekvenser för små företag

Några särskilda konsekvenser för små företag finns inte.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Inga konsekvenser uppstår för Finansinspektionen.

¹² Beräkningarna är baserade på SCB:s yrkeskategori "Banktjänsteman" med en genomsnittlig månadslön på 57 700 kr och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 663 kr per timme. Källa: Tillväxtverket.

3.1.3 Högsta förfogandebelopp för kravet på bruttosoliditetbuffert

De föreslagna bestämmelserna om bruttosoliditetsbuffert träffar endast globalt systemviktiga institut. I dag finns inga sådana institut i Sverige och därför innebär de föreslagna reglerna inga konsekvenser för samhället och konsumenterna, företagen eller Finansinspektionen.

3.1.4 Systemriskbuffert

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Systemriskbufferten syftar till att motverka och hantera risken för störningar som kan innebära negativa effekter för det finansiella systemet. De föreslagna ändringarna innebär att Finansinspektionen ges möjlighet att bestämma systemriskbufferten för alla eller vissa kategorier av exponeringar. Det innebär således att bufferten kan användas mer målinriktat. Konsekvenserna för samhället och konsumenterna bedöms som små.

Konsekvenser för företagen

Om Finansinspektionen skulle utnyttja möjligheten att bestämma systemriskbufferten för en eller flera sektorer innebär det en kostnad för företagen när system för beräkningen behöver justeras.

Berörda företag

En systemriskbuffert kan gälla alla företag eller för en eller flera grupper av företag med liknande riskprofiler. I dagsläget omfattas de tre storbankerna av kravet på att ha en systemriskbuffert. Det är Finansinspektionen som i ett enskilt beslut anger om ett företag omfattas av en systemriskbuffert utifrån en bedömning av riskerna i det finansiella systemets struktur.

Kostnader för företagen

För de systemändringar som krävs, om Finansinspektionen väljer att tillämpa bufferten sektorspecifikt, bedöms en engångskostnad om cirka 50 arbetstimmar per företag uppstå. Kostnaden skulle då uppgå till 32 250 kronor (50 timmar x 645¹³) per företag.

Konsekvenser för små företag

Några särskilda konsekvenser för små företag finns inte.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Om Finansinspektionen skulle välja att tillämpa systemriskbufferten mer sektorspecifikt kommer det att innebära en viss ökad resursåtgång.

¹³ Beräkningen baseras på SCB:s yrkeskategori jurist med en genomsnittlig månadslön på 56 100 kr och ett lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 645 kronor per timme.

3.1.5 Tillägg av uppdragsavtal i riktlinjer och processer för operativa risker

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Den föreslagna föreskriftsändringen påverkar företagens arbete med operativa risker på så sätt att den formaliserar kravet på riskanalys och företagets process när det lägger ut verksamhet. Detta bör dock redan i dag vara en del av företagets totala riskramverk. Förslaget syftar till att få till stånd en förbättrad hantering av de risker som kan uppstå i samband med uppdragsavtal.

Konsekvensen av ändringen kan därmed i förlängningen leda till ett förbättrat konsumentskydd. Att kraven på företagets riskhantering stärks, innebär också en ökad stabilitet hos företagen och därmed i förlängningen också en starkt finansiell stabilitet.

Konsekvenser för företagen

Finansinspektionen bedömer att konsekvenserna för företagen bör vara ringa, då detaljerade riktlinjer redan finns beskrivna i EBA:s riktlinjer för utkontraktering (se avsnitt 1.2 ovan). Sådana risker som är relaterade till uppdragsavtal påverkar företagets totala operativa risk och bör därför redan i dag vara en del av det totala riskramverket. Därmed bör den föreslagna ändringen endast formalisera en aktivitet som företagen redan genomför.

Kostnader för företagen

På grund av den föreslagna ändringen behöver företagen inkludera uppdragsavtal i de riktlinjer och processer som finns för att hantera företagets operativa risker. Det innebär en initial administrativ kostnad för företagen. Arbetet beräknas ta cirka tio timmar per företag. Kostnaden skulle då uppgå till cirka 6 635 kronor¹⁴.

Det beräknas att förslaget om en årlig översyn av riktlinjer och processer kommer innebära en administrativ kostnad på fem timmar vilket ger en total årlig kostnad på 3 317 kronor baserat på samma antaganden som den initiala kostnaden.

Konsekvenser för små företag

Både större och mindre företag omfattas av den föreslagna ändringen. Samtliga företag som väljer att lägga ut en del av sin verksamhet behöver uppdatera sina interna regler för hantering av operativa risker.

Konsekvenser för Finansinspektionen

När ändringen genomförs i föreskrifterna ger det Finansinspektionen ett bättre verktyg att ställa krav på företagen att inkludera risker förknippade med utkontraktering i företagets riskhantering.

¹⁴ Beräkningarna är baserade på SCB:s yrkeskategori "Banktjänsteman" med en genomsnittlig månadslön på 57 700 kr och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 663 kr per timme. Källa: Tillväxtverket.

3.1.6 *Ersättningar*

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Förslagen innebär att reglerna för företagen harmoniseras. Osunda villkor för rörlig ersättning kan leda till ett ökat risktagande, vilket i sin tur skulle kunna leda till ett minskat förtroende för den finansiella sektorn genom minskad stabilitet och minskat konsumentskydd. De föreslagna föreskriftsändringarna bedöms dock inte vara omfattande på området och därför inte ha någon större konsekvens för samhället och konsumenterna.

Konsekvenser för företagen

Finansinspektionens bedömning är att konsekvenserna för företagen mot bakgrund av föreskriftsändringarna bör vara ringa. Det finns redan i dag krav definierade i Finansinspektionens föreskrifter och i EBA:s riktlinjer kring ersättningar och företagen förväntas därför redan ha en sund ersättningspolicy som främjar en effektiv riskhantering.

Kostnader för företagen

Mindre kostnader på cirka 10 608 kronor¹⁵ (motsvarande 16 timmar) kan uppstå för den arbetstid som krävs för att ta fram nya riktlinjer och processer i de fall de inte redan finns. Det kan också behövas viss tid för att uppdatera befintliga riktlinjer och processer.

Konsekvenser för små företag

Att vissa institut undantas från kravet på uppskjutande och att anställda med lägre rörlig ersättning undantas väntas bli en lättnad främst för mindre bolag.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Den förändring som görs av ersättningsföreskrifterna innebär ingen större konsekvens för Finansinspektionen.

3.1.7 *Innehåll i ansökan om godkännande av finansiella och blandade finansiella holdingföretag*

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Innehållet i ansökan är viktigt för att Finansinspektionen på tillräckliga grunder ska kunna fatta beslut om att godkänna en ansökan från ett holdingföretag. Att myndigheten ska godkänna ansökan, har sin grund i det kan vara svårt för institut som kontrolleras av holdingföretag att alltid säkerställa att kraven uppfylls på gruppnivå i hela den konsoliderade situationen. I förlängningen bör de föreslagna reglerna leda till att fler företag är tillräckligt kapitaliserade vilket är positivt för den finansiella stabiliteten och kan också leda till ett förbättrat konsumentskydd.

¹⁵ Beräkningarna är baserade på SCB:s yrkeskategori "Banktjänsteman" med en genomsnittlig månadslön på 57 700 kr och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 663 kr per timme. Källa: Tillväxtverket.

Konsekvenser för företagen

De föreslagna reglerna om innehåll i ansökan har ingen större påverkan på företagen.

Berörda företag

Det finns i dag 17 institut och ett antal värdepappersbolag där ett holdingföretag är moderföretag i den konsoliderade situationen.

Kostnader för företagen

Att sammanställa uppgifter till en ansökan uppskattas ta ungefär 16 arbetstimmar för ett företag vilket skulle innebära en kostnad på ungefär 25 800 kronor (40 timmar x 645 kronor¹⁶). Dessutom tillkommer en avgift till Finansinspektionen för prövningen av en ansökan.

Konsekvenser för små företag

Det uppstår inga ytterligare kostnader för små företag.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslaget innebär inga direkta konsekvenser för Finansinspektionen.

3.1.8 Innehållet i en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Eftersom det redan i dag finns bestämmelser om vilket innehåll en ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse bör ha, innebär inte förändringen i föreskrifterna några egentliga konsekvenser för samhället och konsumenterna.

Konsekvenser för företagen

Samma resonemang som gäller för samhället och konsumenterna gäller även för företagen.

Berörda företag

De föreslagna bestämmelserna rör de företag som ansöker om att driva finansieringsrörelse eller bankrörelse. Det kan vara ett företag utan något finansiellt tillstånd, men det kan även vara till exempel ett konsumentkreditinstitut eller betalningsinstitut som ansöker om tillstånd att driva finansieringsrörelse eller både bank- och finansieringsrörelse. Det skulle även kunna vara ett kreditmarknadsbolag, som alltså har tillstånd att driva finansieringsrörelse, som ansöker om tillstånd att driva bankrörelse.

Kostnader för företagen

Det uppstår inga ytterligare kostnader för företagen.

Konsekvenser för små företag

Det innebär inte några skillnader i konsekvenser för små företag.

¹⁶ Beräkningen är baserad på SCB:s yrkeskategori ”Jurist” med en genomsnittlig månadslön på 56 100 kronor och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 645 kronor per timme. Källa: Tillväxtverket.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslaget innebär inte några konsekvenser för Finansinspektionen.

3.2 Ändringar till följd av ändringar i tillsynsförordningen

3.2.1 Likviditetsundergrupper

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Ändringarna i föreskrifterna kan inte sägas leda till några omedelbara och synbara konsekvenser för konsumenter, investerare eller samhällsekonomin i stort. Förslagets möjlighet till att förenkla riskhanteringen på gruppnivå skulle möjligen via lägre kostnader i förlängningen kunna gynna konsumenter, investerare och samhällsekonomin.

Konsekvenser för företagen

Syftet med Finansinspektionens förslag till ändringar i föreskrifterna är att införa undantag för tillämpning av NSFR-krav på enskild nivå. Det innebär att kravet inte behöver följas av alla enskilda företag i en konsoliderad situation utan att det räcker att det följs på undergruppsnivå. Undantagsmöjligheten kan endast utnyttjas om ett företag gör en separat anmälan. Om ett företag gör en anmälan och undantaget tillämpas, bör det kunna leda till vissa förenklingar för företagen i hur de fördelar tillgångar och skulder inom gruppen.

Kostnader för företagen

De föreslagna ändringarna innebär inte några ökade kostnader för företagen.

Konsekvenser för små företag

De föreslagna ändringarna i föreskrifterna innebär en lättnad för företag på gruppnivå och då framförallt mindre företag i gruppen. Enskilda företag i gruppen behöver då inte enskilt uppfylla NSFR-kravet utan denna följs av undergruppen.

Konsekvenser för Finansinspektionen

För Finansinspektionen innebär ändringen av föreskrifterna ytterligare kostnader för bland annat ökade tillsynsåtgärder för att kontrollera att företagen löpande följer de nya reglerna på undergruppsnivå, utvärdera undergrupperna i samband med den årliga översyns- och utvärderingsprocessen samt ökade kostnader för att kunna ta emot fler anmälningar enligt 6 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna.

Finansinspektionen bedömer dock kostnaden som lägre än vad den hade varit om tillämpningen av undantaget skulle vara förknippat med ett tillståndsförfarande. Kostnadsuppskattningen är dock beroende av antalet anmälningar som kommer in. Som en jämförelse finns det i dagsläget ett mindre antal anmälningar för det gällande undantaget för LCR-kravet enligt 6 kap. 1 §.

3.2.2 Offentliggörande av information enligt principer om proportionalitet

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

De föreslagna ändringarna innebär att offentliggörande av kapitaltäckningsinformation för mindre företag kommer att minska. Då förändringar i kapitaltäckningsinformationen för de mindre företagen mellan kvartalen typiskt sett anses vara relativt begränsade, bedöms dock konsekvenserna för allmänheten och konsumenterna som relativt små.

Konsekvenser för företagen

Förslagen innebär att de mindre instituten kommer att behöva offentliggöra information vid färre tillfällen än i dag. Ett mindre institut som är noterat kommer dock behöva offentliggöra mer information än ett icke-noterat.

Utöver detta bör företagen uppleva en förenkling av regelverket då hänvisningar från redovisningsregelverket direkt till tillsynsförordningen förenklar mängden regelverk de behöver förhålla sig till.

Kostnader för företagen

Förslaget innebär att visst administrativt arbete med att sammanställa uppgifter som ska offentliggöras förenklas vilket uppskattningsvis skulle kunna innebära en kostnadsbesparing på tio timmar per kvartal för ett mindre bolag. Omsatt i kronor bedöms kostnadsbesparingen uppgå till cirka 26 520 kronor per år¹⁷.

Konsekvenser för små företag

Det blir inga ytterligare konsekvenserna för mindre företag än de som nämns ovan.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Eftersom offentliggörandet av kapitaltäckningsinformationen inte berör myndighetsrapporteringen bedöms förslagen inte få några konsekvenser för Finansinspektionen.

3.2.3 Underrättelser enligt artikel 26.3 i CRR

Förslaget bedöms inte innebära några andra konsekvenser än att regelverket blir tydligare. Det innebär inga extra kostnader eller konsekvenser för samhället, företagen eller Finansinspektionen.

3.2.4 Riskvikt för kommersiella fastigheter

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Förslaget innebär att företag som använder schablonmetoden för att beräkna riskvägda tillgångar kommer att tillämpa en lägre riskvikt för exponeringar som är säkrade med kommersiella fastigheter. Det innebär att de kommer få ett lägre kapitalkrav för dessa exponeringar och behöver hålla mindre kapital för att täcka eventuella framtida förluster. Den volym exponeringar som kommer

¹⁷ Beräkningarna är baserade på SCB:s yrkeskategori "Banktjänsteman" med en genomsnittlig månadslön på 57 700 kr och ett totalt lönepåslag på 84 procent. Det innebär en kostnad på 663 kr per timme. Källa: Tillväxtverket.

att få den lägre riskvikten är relativt begränsad totalt sett och den totala effekten, baserad på företagens inrapportering, väntas bli ca 160 miljoner kronor i lägre kapitalkrav. Effekten på samhället av förslaget förväntas därför bli liten.

Konsekvenser för företagen

För företag som använder schablonmetoden för exponeringar som är säkrade med panträtt i kommersiella fastigheter kommer förändringen leda till ett lägre kapitalkrav för dessa exponeringar.

Berörda företag

Förändringen påverkar de företag som använder schablonmetoden för att beräkna kreditrisker för exponeringar säkrade genom kommersiella fastigheter. Det är i dagsläget cirka 60 företag.

Kostnader för företagen

Förändringen kommer framför allt att innebära en lättnad i kapitalkrav för de företag som berörs av förändringen.

Konsekvenser för små företag

Det är framför allt små företag som använder schablonmetoden och som kommer att kunna tillgodogöra sig ett minskat kapitalkrav.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Förändringen leder inte till några konsekvenser för Finansinspektionen.

3.2.5 Offentliggörande av information om kapitalbaskrav och kapitalbas

Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Ändringarna av de allmänna råden syftar till att företagen när de offentliggör information ska ge en heltäckande bild av sin riskprofil. Om inte tillägget om pelare 2-vägledning genomförs kommer allmänheten att få en sämre möjlighet att bilda sig en uppfattning om vilka kapitalbehov ett företag har utifrån gällande regelverk, och därmed om företagets kapitalbas är tillräcklig för att täcka riskerna det tar.

Konsekvenser för företagen

Konsekvenserna för företagen bedöms som begränsade. Förändringen av de allmänna råden innebär inte att företagen kommer att behöva utföra några ytterligare beräkningar eller offentliggöra mer omfattande information.

Kostnader för företagen

Förändringen väntas inte leda till några kostnader för företagen.

Konsekvenser för små företag

Några särskilda konsekvenser för små företag finns inte.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Konsekvenserna för Finansinspektionen blir begränsade eftersom myndigheten redan har tillgång till uppgifterna.

3.3 Övriga ändringar

3.3.1 *Upphävande av allmänna råd*

Förslaget att upphäva Finansinspektionens allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag får inga konsekvenser förutom att det blir lättare att överblicka de råd och lagar som täcker hanteringen av marknadsrisker.